

"Deyəsən mən də Tanrıni tapdım"

Ədəbiyyata yeni addımlarını atan imzalardan biri də Dəniz Pənahovadır. Dəniz xanım gənc olmasına baxmayaraq hekayələr, ssenarilər yazır. Mütamadi olaraq ədəbi jurnallarda, portallarda dərc olunur.

Adalet.az gənc yazar Dəniz Pənahova ilə müsahibəni təqdim edir:

Özünüz haqda bir az məlumat verərsiniz...

- İxtisasca ssenaristəm. Mədəni Maarif texnikumunu bitirmişəm. Daha sonra isə Bakı Slavyan Universitetinin "Yaradıcılıq" fakultesində iki illik təhsil almışam.

- Hardan yaranıb ədəbiyyata maraq?

- Uşaqlıqda kitablarla dolu bir evde böyümüşəm. Kirilcə xeyli müxtəlif köhnə kitablar vardi. Əsasən rus ədəbiyyatı idi. Evdəki oxuduğum sonuncu kitab təbabət elmində bəhs edirdi. Daha sonra qonşu və qohumların toz basmış rəflərinə müraciət etdim. Onda hələ məktəbin kitabxanasına yazılmamışdım. Artıq kitab oxumaq vərdiçən çevrilmişdi. Səher yeməyinin vacibliyi kimi. Şəxsi balaca kitabxanamı yaratmağım isə qəribə oldu.

Həyətimizdə istifadə olunmayan evləri kirayə vermişdik. Aralarında efqanistənlər bir aile də vardi. Bir gün kiracının qızı elində böyük bir qutu içi dolu kitabla, həyəcanla bize gəldi.

"Sənə çoxlu kitab getirmişəm. Zibillikdən tapdım. Təmizdi hamısı narahat olma, evəzində mənə sep, qolbaq, köhnə paltar ver" dedi. Mən də razılaşdım. Qutudakı kitabların hamısı ədəbiyyataya aid idi.

- İlk dəfə harda çap olundunuz?

- Dil-ədəbiyyat müəllimim inşalarımın forqlı olduğunu deyirdi. Orta məktəbdə oxuyaşında həmin müəllim məktəblərarası keçirilən "Zaman, təhsil, və biz" "gənc yazarlar" adlı layihəyə mənim yazılarını buklet halında dərc etdirib sərgiyə göndərmişdi. Daha sonra isə qəzetlərdə, "Yazı" "Ulduz" dərgilərində, saytlarda çap olundum.

- Niyə yazardınız?

- Əgər cəmiyyətə çatdırmaq istədiyim bir faktim varsa və bunu sözə etməyi daha yaxşı bacarıramsa yazıram. Yazmağı seçirəm. Bunu musiqi ilə yaxud rəsmələ de çatdırıbilərdim. Lakin mən yazmağı seçirəm. Bu yolda bəzən özümü Mirzə Cəlil kimi hiss etdim də olub. Cəmiyyətə onların özlərini göstərməyə çalışmışam. Corc Oruel "Mən niyə

yazıram" essesində yazar ki, yaziçinin əsas düşüncə tərzi yaşadığı dövrlə müəyyənləşir, ən əsası isə yaziçini tərk etməyən özünməxsus emosional yanaşma tərzi olmalıdır. Gəlir əldə etməklə yanaşı 4 əsas səbəbi (estetik zövq, siyasi və tarixi möqsəd) göstərir. Ətrafında xeyli yazar var ki, hamisi fərqli ixtisas sahibləridir. Yazmağa da xobbi kimi yanaşırlar. "Özüm üçün yazıram" deyib qalın kitablar dərc edir, qohum tanışlarını təqdimata toplayırlar. Ən azından israf olunan kağızları, ağacları da düşünmək olardı. Əger

birləşməsi mənə zəruri deyil. Yaziçiya qələmi, kağızı ya klaviaturları və təbii ki oxucusu bəsdi. Bir qurum yaziçiya nə verə bilər ki. Bu adama görə dəyişər. Kimse hər hansı bir quruma üzv olar özünü nobel mükafatı almış kimi hiss edə bilər. Yaxud özünü yaziçı kimi hiss edə bilər. Bir şeyi də qeyd edim ki, məsələn AYB-nin üzvlük vəsiqəsi imkan yaradır ki, başqa ölkələrde siravi adamların istifadə edə bilmədiyi muzeylərdən, araşdırma mərkəzlərindən, kitabxanalarından rahatlıqla istifadə edəsən. Mən də əsasən bunu dündə yerdə yoxdu. Yəqin ki, bir gün, nə vaxtsa bütün qaranlıq qalan suallara cavab tapılacaq. Amma onda mən olmayıcam. O status da özümə ümidi vermək üçün idid. Dostlarmın biri deyir ki, Tanrı məni cırmaqladı, onun toxunuşunu hiss etdədim, digəri diniyi dəyişib, - deyir ki, tanrı mənə külek kimi toxundu. Varlığıni hiss etdi. Bunlar mənə güləməli gelir. İndi deyəcəm inanmayacaqsınız. Müsahibəde bu sözləri dediyim yerde möhkəm külek əsdi. Damin üstüne nəsə düşdü. Qorxdum. Halbuki, hava çox sakit idi bu gün. Deyesən mən də Tanrıni tapdım. Amma yənə görmədim. Michio Kakunun "Gələcəyin fizikası" kitabıni oxuyuram. Texnologiyanın inkişafından bəhs edir ki, yaxın gelecekde interneti və s. beynimizdə düşünərək, heç bir hərəkət etmədən idarə edəcəyik. Tanrı da ol deyib yaratmadımı?

- Uşaqlığınızda səyahət etsək, sizi harda tapa bilərik?

- Çarpayıñın altında, şəkfin içində. (gülür) Həmisi qorxduğum qaranlıq yerləri keşf etməyə meyilli olmuşam.

- Klassik ədəbiyyat yoxsa postmodernizm?

- Yazmaqdan önce peşəkar oxucu olmağa çalışmışam. Bunu da mənə yaradıcılıq fakultəsi öyrətdi. Klassik metnlərin içinde postmodern möqamlar yaxud tərsinə möqamlarla rastlaşmışam. Kitabı xobbi kimi, vaxt öldürmək üçün oxumuram ki, sırf bir cəreyan seçim ancaq ona aid olan əsərləri oxuyum. Sistemli mütləkiyə keçmişəm. Filmləri də bu cür sistemli izləyirəm.

- Son olaraq nə yazardınız, planlarınız nadir?

- Bir neçə həkayənin eskizini çizmişəm. Beynimdə ideyası, ilk cümlesi, son cümlesi qurulub. Lakin yazmağa başlamamışam. Hələ ki beynimdə yazılır. Oxuduqca bezən yazmaqdan uzaqlaşıram. Önəmlı olan bütün kitabları oxuduqdan sonra rahat oturub yazmaq istəyirəm. Həm də yazı dilim formalışın deyə Azərbaycan ədəbiyyatını dərinlən oxuyuram.

3 ildir üzərində işlediyim romanı da arada yazıram, silirəm. Kitabın üz qabığı ilə bağlı rəssamlı müzakirələr edirəm. Ele bir şey yazmaq isteyirəm ki, cəmiyyətimdə inqilaba səbəb olsun. Bariyerləri tamamen aşın.

Oğuz Ayvaz

bir adam özü üçün yazırsa 60 qəpik verib qalın dəftər tutub günlük kimi özü yazıb oxuya bilər. Mən qohum, dost -tanış üçün yazmaq istəmirəm.

- Hansısa ədəbi təşkilata üzvsünüz? Ümimiyətlə yaradıcı insanın hər hansı bir təşkilata üzv olmasına necə baxırsınız?

- 2009-cu ildə məktəbdə oxuduğum ərefələrdə "Gənc ədiblər" məktəbində görüşlərdən birinə qatıldım. Cəmi birçə dəfə gördüyü Zərdüş Şəfi onda həmin məktəbin katibi idi. Həmin vaxt öz şeirlərimi orada heç oxumadım da. Gəldim evə şeirlərimi hamı kimi yandırmadım, krani açıb suda islatdım. Düşündüm ki, Azərbaycan ədəbiyyatı Dənizsiz de olsa olar. O vaxtdan şeir yazmadım. Gənc ədiblər də getmədim. Daha çox mütləkiyə vaxt ayırdım. Həm də təhsilime qarışdı başım. Sonra bu yaxınlarda yenə ora üzv oldum. Yazarların hər hansı bir qurumda

şünərək AYB-nə sənədlərimi vermişəm. Amma üzv qəbul edilib edilmədiyimdən xəbərim yoxdur. Ora xeyli istedadsız gənclər de rahatlıqla üzv olurdu deyə açığı biraz təreddüd edirdim. Bu o demək deyil ki, özümü istedadlı zənn edirəm. (gülür) Sonra oxuduğum fakultəni düşündüm. Bir fakultədə 30 tələbənin hamısı uğurlu kimyaçı olmur təbii ki.

- Bir dəfə status yazmışınız ki, bir gün hamımız Tanrı olacaq! Bunu neçə izah edə bilərsiniz?

- Bir gün hamı Tanrı olanda biz artıq ya şamatayağıq. İnkışaf nə qədər sürətlə getsə də əslində çox ləngdir. İnsan olmaq bəzən üzüm məni. Özümü və hər kəsi qarışqa kimi hiss edirəm. Qarışqadan tek fərqimiz qışda da işləmeyimizdə. Ən böyük həqiqətən ən böyük həqiqəti axtarmaqdı. Mənim ən böyük həqiqətim də Tanrıdı. Ele bir varlığın axtarışına çıxmışam ki, hər yerdə var amma heç

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil Abbas

Baş redaktor:
İradə Tunçay

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində
yiğilib səhifələnmiş və "Azərbaycan"
nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h/h VÖEN 9900003611

Müxbir hesabı: AZ37NABZ0135010000000001944

S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2x hesab N:

AZ42AIIIB38070019441100451111 VÖEN: 130045

İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

